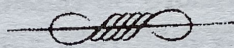

З набуттям Україною статусу незалежної держави, бюджетне право не втратило своєї актуальності, окремим його питаннями присвячені дисертаційні дослідження Н.В. Сидорової, О.О. Майданник, П.С. Пацурківського, О.Б. Заверухи, Н.К. Ісаєвої, В.Д. Чернадчука, О.А. Музики-Стефанчук.

З-поміж вчених-економістів, які досліджують проблеми бюджет, слід відмітити таких вчених, як Юрій С., Бескид Й., Василик О., Деркач Н., Гордєєва Л., Сало І., Кириленко О. та інших

Чимале значення для вітчизняної доктрини бюджетного права мають праці російських вчених, зокрема, Ю.О. Крохіної, М.В. Карасьової, Е.Д. Соколової, А.Д. Селюкова, Г.Б. Поляка, Л.А. Давидової, М.В. Романовського, О.В. Врублевської.

Очевидно, що центральною проблемою залишатиметься ще деякий час проблема комплексного дослідження бюджетно-правових понять і категорій, їх розвитку та модифікації. Вважаємо, що успішне розв'язання даної проблеми можливе лише при чіткій взаємодії та плідній співпраці юристів-науковців та вчених-лінгвістів. Оскільки однією з причин поганого вивчення мови права є те, що юристи не використовують у достатній мірі данні лінгвістики і тому їх розсуди зводяться лише до загальних висновків про необхідність писати закони чітко, коротко та зрозуміло. Лінгвісти, у свою чергу, у своїх працях поки явно мало досліджують проблему законодавчої мови як особливого стилю літературної мови, не аналізують з мовних позицій законодавчі тексти, хоча на сьогодні тут є певні зрушення.

Бойко Юлія Вікторівна,

*аспірантка кафедри конституційного адміністративного та міжнародного права
Маріупольського державного гуманітарного університету*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ

Сучасний етап інституційних перетворень в Україні, починаючи з 2004 р., характеризується усвідомленням суспільством необхідності здійснення адміністративної реформи в органічному взаємозв'язку з політичною і територіальною реформами. Існуюча в Україні система адміністративно-територіального устрою, сформована ще за радянських часів, значно застаріла і характеризується громіздкістю, неефективністю влади і відсутністю дієвої системи громадського контролю, що призводить до того, що вона не відповідає сучасним завданням державотворення та суспільного розвитку. Метою адміністративної реформи є поетапне створення такої системи державного управління, що забезпечить становлення України як високорозвинутої, правової, цивілізованої європейської держави з високим рівнем життя, соціальної стабільності, культури та демократії, дозволить їй стати впливовим чинником при вступі до ЄС, її метою є також формування системи державного управління, яка стане близькою до потреб і запитів людей.

Фактично адміністративна реформа була започаткована Указом Президента України Л.Д. Кучмою «Про створення Державної комісії з проведення в Україні адміністративної реформи»[1], на основі якого була розроблена Концепція адміністративної реформи[2], затверджений план першочергових заходів з її проведення в Україні.

Досить часто у публікаціях висловлюється думка щодо неможливості ефективного функціонування місцевого самоврядування без докорінного реформування адміністративно-територіального устрою країни [3; 4; 5; 8, с.154-159; 9]. В Україні місцеве самоврядування зберігається на рівні середніх і великих територій, а на рівні ж невеликих адміністративно-територіальних утворень для цього не вистачає фінансових ресурсів. Існує диспропорція не тільки у фінансовому, а й у інфраструктурному стані на місцях, яка вимагає моделювання – необхідно створити уніфікований інфраструктурний «жаркас» для адміністративно-територіальних одиниць України. Забезпечити умови для того, щоб кожна адміністративно-

територіальна одиниця була більш незалежною і згодом могла утримувати себе принаймні на 50%. Розвитку адміністративно-територіальних одиниць також сприятиме стимулювання відповідальності місцевої влади за свої регіони, що створить умови для місцевих лідерів займати активну позицію у відносинах із державою. Починати цю роботу слід із розширення повноважень місцевого самоврядування, а також із чіткого визначення функцій кожного рівня.

Одним із можливих шляхів реформування територіального устрою України є укрупнення територіальних громад. Ігор Коліушко Голова Центру політико-правових реформ, радник Президента України відмітив, що «логічним етапом адміністративної реформи вбачається децентралізація публічних функцій та ресурсів, яка має відбуватися шляхом створення економічно самодостатніх суб'єктів місцевого самоврядування через укрупнення сільських та селищних громад. Пропонується також запровадити повноцінне місцеве самоврядування на рівні району як додаткового рівня місцевого самоврядування». Пропозиції щодо імперативного скорочення кількості сільських територіальних громад за рахунок їх об'єднання потребують ґрунтовного аналізу. Історичний досвід засвідчує про те, що надмірне адміністративне укрупнення адміністративно-територіальних одиниць, здебільшого, закінчувалося зворотнім процесом розукрупнення [7, с.191].

Нині в Україні не може йтися про масштабне об'єднання територіальних громад, оскільки їх представницькі й управлінські організації не мають сформованого спільного економічного інтересу – основи для такого об'єднання. Укрупнення територіальних громад повинно мати здебільшого господарче підґрунтя – раціоналізація управління комунальною власністю та фінансами територіальної громади, досягнення спільних господарчих цілей. М. Кулеша, професор адміністративного права та державного управління Варшавського університету, вважає, що в Україні не слід ліквідувати малі територіальні громади, але треба так чи інакше їх об'єднати на ґрунті співпраці. Скажімо, вони могли б делегувати певні повноваження найближчій більшій громаді, але при цьому не втратили б свого статусу. Реформи впроваджуються в інтересах людей, місцевих громад, і аж ніяк не на шкоду їм [6, с.4]. Необхідно створити механізми, які б стимулювали об'єднання територіальних громад, а не укрупнювали територіальні громади адміністративним рішенням.

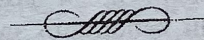
Як відмітив М.О. Пухтинський, у створенні місцевого самоврядування європейського рівня ще існує багато нерозв'язаних проблем:

1. недосконала, нерозвинута законодавча база;
2. не вирішеність питань щодо розмежування повноважень між органами виконавчої влади і місцевого самоврядування, компетенції органів місцевого самоврядування різного рівня, невизначеність системи і відповідного фінансового забезпечення наданих органам місцевого самоврядування законом повноважень;
3. становлення основ його фінансово-економічної самостійності, пов'язана із правом комунальної власності, реформою між бюджетних взаємовідносин, формуванням інститутів фінансів місцевого самоврядування;
4. проблеми архаїчного адміністративно-територіального устрою, дієздатності територіальних громад, недосконалості системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів, інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування, налагодження механізмів надання населенню якісних громадських послуг фінансового і громадського контролю за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування [10, с.39].

На даний момент проблема адміністративно-територіальної реформи стоїть досить гостро, проте в Україні ще немає передумов для її ефективного запровадження і функціонування, досі не знайдено єдиного оптимального варіанту вирішення даного завдання, законодавчої та економічної бази його імплементації. Разом із тим, першочергові кроки, такі як: створення кваліфікованої комісії, вивчення попередніх доробок, розробка законодавчої бази та пошук відповідних рішень необхідно робити вже зараз, враховуючи також досвід інших країн та забезпечуючи відкритість цього процесу для громадськості.

Використані джерела:

1. Про створення Державної комісії з проведення в Україні адміністративної реформи - Указ Президента України від 7 липня 1997 р. - № 620/97.
2. Концепція адміністративної реформи /Бюлетень «Народ и власть», Асоціації городів України. - 1998. - №3. - 40с.
3. Адміністративно-територіальна реформа в Україні: оптимальна модель» / За загальною ред. О.І. Соскіна. - К.: Видавництво «Інститут трансформації суспільства», 2007. - 288 с.
4. Воронов М.П. Організаційно-правові проблеми становлення місцевого самоврядування в Україні// Проблеми вдосконалення правового регулювання місцевого самоврядування: мат. Наук.-практ. Конф. (Харків, 4-5 груд. 2001р.). - X., 2002. - С.59-63;
5. Корнієнко М. Обласна (регіональна) автономія: федералізація чи децентралізація?/ М. Корнієнко // Укр.. право. - 1996. - №1(3) - С.16-23;
6. Кулеша М. Реформа: страхи в Україні і погляд із Польщі// Партнери: Муніципальний бюлетень. - 2005. - Червень. - С.4.
7. Любченко П. Реформа територіального устрою як чинник розвитку місцевого самоврядування в Україні/ П. Любченко//ВІСНИК Академії правових наук України. - 2005. - №4(43). - С. 187 - 196.
8. Муніципальне право України/ [Підручник В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицький, М. О. Баймуратов та ін.]; за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 352с.;
9. Орзіх М.П. Інноваційна реконструкція адміністративно-територіального устрою України/ Марко Пилипович Орзіх.// Право України. - 2005. - №7. - С.11-15;
10. Пухтинський М.О. Місцеве самоврядування в Україні: досвід, проблеми та перспективи розвитку: Матеріали міжрегіональної науково-практичної конференції, 15 грудня 2000р. - Чернівці, 2001. - 112с.

Братковський Андрій Васильович
здобувач Донецького юридичного інституту
Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дидоренка

ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДЕПОРТОВАНИХ ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ОЗНАКОЮ В УКРАЇНІ

Необхідно зазначити, що після отримання Україною незалежності з гостротою повстала та досі залишається невизначеною проблема відновлення прав депортованих у радянський період за національною ознакою етнічних груп, осіб, що до них належать, та їх нащадків. Це питання залишається вкрай гострим та політизованим, створює небезпеку для міжетнічного та міжконфесійного миру в Україні, його вирішення потребує від держави та громадянського суспільства значних організаційних зусиль та фінансово-матеріальних витрат. В Україні досі не ухвалено спеціальний акт законодавства про відновлення прав депортованих; водночас нагальні потреби відповідної категорії населення обумовлюють постійне вжиття владою адміністративних заходів із відновлення прав депортованих, у напрямку вдосконалення відповідної нормативної бази, створення структурних та програмних механізмів вирішення проблеми депортованих.

Досі є відсутнім фундаментальний, комплексний адміністративно-правовий аналіз відповідних адміністративних та фінансових механізмів, які склалися на державному та регіональному рівнях. Відповідні аспекти розглядалися насамперед у політологічних, історико-правових та конституційно-правових дослідженнях; при цьому поточним проблемам державного регулювання у сфері повернення депортованих осіб на історичну батьківщину, надання їм відповідних пільг та гарантій, бюджетного і цільового програмного забезпечення відповідних процесів у правничих дослідженнях відповідна увага не приділялася. Невисвітленою у наукових роботах залишається роль правоохоронних органів -

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький університет управління та права

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

ЧАСТИНА ДРУГА

Україна
м. Хмельницький - 2009

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез Міжнародної наукової конференції
«Восьмі осінні юридичні читання»
(м. Хмельницький, 13-14 листопада 2009 року)

ЧАСТИНА ДРУГА:

Конституційне право
Адміністративне право

Фінансове право

Інформаційне право

Земельне право.

Аграрне право

Екологічне право

Природоресурсне право.

Трудове право та право соціального забезпечення

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
Видавництво Хмельницького університету
управління та права
2009

УДК 34
ББК 67.0
А 43

А 43 **Актуальні проблеми юридичної науки:** Збірник тез міжнародної наукової конференції «Восьмі осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 13-14 листопада 2009 року): У 4-х частинах. — Частина друга: «Конституційне право. Адміністративне право. Фінансове право. Інформаційне право. Земельне право. Аграрне право. Екологічне право. Природоресурсне право. Трудове право та право соціального забезпечення». — Хмельницький: Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2009. — 405 с.

ISBN 978-966-8823-28-2

У збірнику представлені кращі тези доповідей, які були оприлюднені на Міжнародній науковій конференції «Восьмі осінні юридичні читання», що відбулась у Хмельницькому університеті управління та права 13-14 листопада 2009 року.

Розміщені у збірнику тези доповідей стосуються таких напрямків: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Фінансове право», «Інформаційне право», «Земельне право», «Аграрне право», «Екологічне право», «Природоресурсне право», «Трудове право та право соціального забезпечення».

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, студентів, аспірантів та докторантів юридичного напрямку, практичних працівників і широкий читацький загал.

Адреса організаційного комітету:

29013, м. Хмельницький, вул. Театральна, буд. 8

тел./факс: (0382) 71-80-80

Ел. пошта: nauka@univer.km.ua

www.univer.km.ua

Організаційний комітет Міжнародної наукової конференції «Восьмі осінні юридичні читання» не завжди поділяє думку учасників конференції.

В збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасниками конференції.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів і наукових установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

ISBN 978-966-8823-28-2

© Колектив авторів, 2009
© Хмельницький університет
управління та права, 2009

ЗМІСТ

Конституційне право. Адміністративне право. Фінансове право.

<i>Інформаційне право</i>	3
<i>Антоненко В. В. Прозорість бюджетного процесу в сучасних умовах</i>	4
<i>Бак В. І. Конституційно-правові основи взаємодії президента та парламенту: на прикладі Республіки Польща</i>	5
<i>Бакумов О. С. Конституційно-правовий статус прокуратури в контексті проекту нової редакції конституції, запропонованої Президентом України</i>	7
<i>Бақун А. С. Правовое закрепление свободы вероисповедания в законодательстве Республики Беларусь и Украины</i>	9
<i>Барвіцький В.Ю. Деякі аспекти реформування місцевого самоврядування на конституційному рівні</i>	11
<i>Башияк А. О. Деякі питання вдосконалення служби в органах місцевого самоврядування</i>	12
<i>Беляев Н. А. Общественный контроль, как способ обеспечения законности</i>	14
<i>Берченко Г. В. Конституційне закріплення статусу інститутів громадянського суспільства в зарубіжних країнах</i>	16
<i>Білик В. В. Сучасний стан дослідження бюджетно-правових понять і категорій</i>	18
<i>Бойко Ю. В. Проблеми розвитку місцевого самоврядування в контексті адміністративно-територіальної реформи</i>	19
<i>Братковський А. В. Перспективи правового забезпечення прав депортованих за національною ознакою в Україні</i>	21
<i>Васильева І. В. Проблема інституту подвійного громадянства</i>	23
<i>Васильчук В.А., Матат Ю. І. Адміністративне судочинство та захист прав учасників виборчого процесу</i>	25
<i>Воробйова О. О. Перспективи розвитку форми державного правління в Україні на сучасному етапі</i>	27
<i>Воронцова И. В. О нормативности постановлений Конституционного Суда Российской Федерации</i>	28
<i>Галус О. О. Загальна характеристика легітимних форм безпосереднього народовладдя в Україні</i>	30
<i>Геворкян Д. С. Контроль таможенной стоимости как средство реализации таможенными органами охранительных норм в сфере обеспечения экономической безопасности государства</i>	33
<i>Германович Ю. Л. К вопросу о правовом регулировании эвтаназии</i>	35
<i>Глуценко С. В. Окремі проблемні питання касаційного провадження (конституційно-правовий аспект)</i>	38
<i>Гнатівська А. І. Державні та муніципальні доходи: поняття та структура</i>	40
<i>Голей В. П. Правові засади повернення іноземних кредитів залучених під гарантії уряду України</i>	41
<i>Голубенко И. А. Административно-правовая защита информации, предназначенной для потребителей</i>	43
<i>Гришина Я. С. Некоторые проблемы взаимодействия судов, судебного департамента при Верховном Суде Российской Федерации, управлений судебного департамента в субъектах Российской Федерации, органов судебного сообщества с редакциями средств массовой информации и пути их решения</i>	45
<i>Гуменчук Т. А. Конституційно-правове регулювання права на свободу та особисту недоторканність</i>	47
<i>Гуров О. В. Вдосконалення організаційно-правових засад державного регулювання оподаткування доходів фізичних осіб</i>	49
<i>Данилюк Ю. В. Правові аспекти залучення громадськості до участі в законотворчому процесі</i>	51
<i>Данилюк С. М. Державне регулювання сільськогосподарської діяльності</i>	53
<i>Детюк А. М. Щодо принципів системи забезпечення економічної безпеки України</i>	54
<i>Довгань В. І. До питання правового регулювання ветеринарної медицини</i>	56
<i>Довгань Л. І. До питання правового регулювання протитуберкульозних заходів в Україні</i>	58
<i>Домбровська О. В. Взаємозв'язок правової культури та конституційного процесу</i>	59